

IAIN M
BANKS

**POMYSLI NA
FLÉBA**

ROMÁN Z CYKLU KULTURA

• PŘELOŽIL RICHARD PODANÝ



Pomysli na Fléba

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.e-reading.cz
www.palmknihy.cz



Ian M. Banks

Pomysli na Fléba – e-kniha

Copyright © Martin Královec - Planeta9, 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.



Culture Series

Consider Phlebas

The Player of Games

Use of Weapons

Excession

Inversions

Look to Windward

Matter

Surface Detail

The Hydrogen Sonata

Cyklus Kultura

Pomysli na Fléba (2018)

Hráč (2019)

K čemu jsou zbraně (2019)

Líc a rub (2002)

IAIN M. BANKS
POMYSLI NA FLÉBA

IAIN M
BANKS

**POMYSLI NA
FLÉBA**

ROMÁN Z CYKLU KULTURA

Consider Phlebas

Copyright © Iain M. Banks, 1987

Czech edition © Martin Královec - Planeta9, 2018

Translation © Richard Podaný, 2018

ISBN 978-80-906-9858-1 (tištěná kniha)

ISBN 978-80-907-3711-2 (ePDF)

ISBN 978-80-907-3710-5 (ePUB)

ISBN 978-80-906-9859-8 (Mobi)

Svádění od víry je horší než zabití.

Korán, 2.191

Ty u kormidla, křesťane či žide,
ó štíhlý, krásný, který hledíš
k návětrné straně
pomysli na Fléba, jež obdivovali tak
jako tebe lidé.

T. S. Eliot: Pustina. IV

(Přeložil Jiří Valja)

VĚNOVÁNO PAMÁTCE BILLA HUNTA

Prolog	11
1. Sorpen	17
2. Ruka Boží 137	29
3. Turbulence v čistém vzduchu	55
4. Chrám světla	75
Aktuální situace: jedna	113
5. Megalod'	129
6. Pojídači	181
Mezihra ve tmě	229
7. Hra jménem Zkáza	239
8. Meze vynalézavosti	295
Aktuální situace: dvě	347
9. Scharův svět	361
10. Velící systém: Batolit	396
Aktuální situace: tři	425
11. Velící systém: stanice	437
12. Velící systém: vlaky	475
13. Velící systém: konečná	517
14. Pomysli na Fléba	571
Dodatky: Války mezi Idirskou říší a Kulturou	577
Příčiny: Kultura	579
Příčiny: Idiřané	585
Válka ve stručnosti	589
Osoby a obsazení	597
Epilog	603

PROLOG

Ta loď dokonce ani neměla jméno. Neměla lidskou posádku, protože tovární plavidlo, v němž ji zkonstruovali, bylo už dávno evakuováno. Z téhož důvodu neměla ani systémy podpory života nebo ubytovací prostory. Neměla číslo třídy ani označení flotily, protože to byl kříženec sestavený z kusů různých válečných plavidel; a jméno neměla proto, že továrnímu plavidlu nezbyl na podobné vymyšlenosti čas.

Doky loď sestavily ze svých vypleněných skladů s díly, jak to nejlépe šlo, i když většina zbrojních, energetických a senzorických systémů byla vadná, překonaná nebo zralá na generálku. Tovární plavidlo vědělo, že jeho vlastní zkáza je nevyhnutelná, ale přece jen byla drobná možnost, že jeho poslední výtvar snad bude mít dost rychlosti a štěstí, aby unikl.

Jeden dokonalý, nesmírně cenný komponent ale tovární plavidlo přece jen mělo, a tím byl nesmírně výkonný – i když ještě syrový a necvičený – Mozek, kolem kterého zbytek lodi vybudovalo. Pokud by loď dopravila Mozek do bezpečí, připadalo by továrnímu plavidlu, že si vedlo dobře. Nicméně tu byl i další důvod – vlastně skutečný důvod –, proč mateřské doky své bojové dítě nepojmenovaly; myslely si, že mu chybí ještě něco dalšího: naděje.

Loď opustila konstrukční prostory továrního plavidla ve chvíli, kdy podstatná část montáže ještě nebyla dokončena. Usilovně zrychlovala, její kurz kreslil čtyřrozměrnou spirálu skrze vichřici hvězd, o kterých věděla, že tam čeká jen nebezpečí, pak přešla do hyperprostoru na opotřebovaných motorech z repasovaného plavidla jedné třídy, senzory z plavidla jiné třídy poškozenými v boji, se dívala, jak její rodiště mizí za zádi, a provedla zkoušky zastaralých zbrojních soustav kanibalizovaných z ještě jiné lodní třídy. Uvnitř trupu válečné lodi, ve vysokém vakuu úzkých, neosvětlených, nevytápěných prostor, se konstrukční drony ze všech sil snažily instalovat nebo dokončit instalaci senzorů, dismitorů, generátorů pole, disruptorů štítu, laserových polí, plazmových komor, skladů bojových hlavic, manévrovacích zařízení, opravářských systémů a tisíců dalších významnějších i méně významných komponent, bez nichž se funkční bojová loď neobejde. Loď se sunula rozlehlými prázdnými prostory mezi hvězdnými soustavami – a jak tovární drony dokončovaly práci, její vnitřní struktury se postupně měnily a ona byla uspořádanější a ne tak chaotická.

Několik desítek hodin po začátku prvního letu, právě když testovala navigační skener tým, že se zaměřovala zpátky, na trasu, kterou urazila, zaregistrovala loď jedinou mohutnou anihilační explozi daleko vzadu, kde bývalo tovární plavidlo. Dívala se, jak se nějakou dobu rozvíjí a šíří květ radiace, potom přesunula skenerové pole přímo dopředu a nahnala do už tak přetížených motorů ještě víc energie.

Loď dělala, co jen šlo, aby se vyhnula boji; držela se co nejdál od tras, které by pravděpodobně zvolila nepřátelská plavidla; jakýkoli náznak, že se někde nalézají nějaká loď, brala jako potvrzené zachycení přítomnosti nepřítele. Zároveň kličkovala a uhýbala a proplétala se a stoupala a klesala, ale také tak rychle, jak to jen šlo, a tak přímo, jak se jen odvážila, letěla

přes ten úsek galaktického ramene, kde se narodila, ke kraji obří úžiny a k relativně prázdnému prostoru za ní. Na protější straně, na okraji dalšího ramene, možná najde bezpečí.

A právě když dorazila k té první hranici, kde se hvězdy tyčí jako třpytivé útesy na pokraji prázdnoty, právě tehdy ji dohnali.

Flotila nepřátelských plavidel, kterou náhodou zavedl kurz poblíž prchající lodi, detekovala její rozeklaný trup a její hlučné emise a začala ji stíhat. Loď vletěla útočnickovi přímo do cesty a byla bezmocná. Méně vyzbrojená, pomalejší, zranitelná; téměř okamžitě věděla, že nemá šanci ani způsobit protivníkovi jakékoli škody.

A tak se sama zničila, odpálila celou zásobu bojových hlavíc, které nesla, a osvobodila náhlý poryv energie, který na sekundu a jen v samotném hyperprostoru zastínil světlo žlutého trpaslíka v nedaleké soustavě.

Okamžik před tím, než se samotná loď výbuchem proměnila v plazmu, většina z tisícovek explodujících bojových hlavíc rozmístěných v pravidelném vzoru po okolí vytvořila vně se šířící sféru radiace, jíž se zdálo být nemožné jakkoli uniknout. Ve zlomku vteřiny, který celá šarvátka trvala, ke konci nastalo několik milióntin vteřiny, kdy bitevní počítače nepřátelské flotily krátce analyzovaly čtyřrozměrné bludiště expandující radiace a zjistily, že existovala jedna neskutečně složitá a nepravděpodobná úniková cesta ven ze soustředných slupek rozpínajících se energií, jež se nyní mezi hvězdnými soustavami otevíraly jako okvětní plátky jakési obrovité květiny. Nicméně to nebyla taková trasa, aby ji Mozek nějaké nevelké, starobylé bojové lodě dokázal naplánovat, vytvořit a aby po ní byl s to letět.

A když zaznamenali, že Mozek lodi se vydal přesně po té trase skrze zástěnu anihilace, už bylo pozdě, nešlo mu zabránit, aby padal hyperprostorem k malé, chladné planetě, čtvrté od jediného žlutého slunce nedaleké soustavy.

Také bylo pozdě dělat cokoli se světlem explodujících bojových hlavic, které bylo uskupeno do primitivní šifry, jež popisovala osud plavidla a status a pozici uprchlého Mozku a jež byla čitelná pro kohokoli, kdo zachytí nereálné světlo šířící se rychle galaxií. Co však bylo nejhorší ze všeho – kdyby jejich konstrukce něco podobného umožňovala, elektronické mozky by se patrně zděsily –, ona planeta, ke které Mozek dospěl po cestě skrze štít explozí, nepatřila mezi ty, které by mohli prostě napadnout, zničit je, dokonce tam nemohli ani přistát; byl to Scharův svět poblíž oblasti pustého prostoru mezi dvěma rameny galaxie, jíž se říká Záliv mrzutosti, a také to byla jedna ze zapovězených Planet mrtvých.

1. SORPEN

Hladinu už měl u horního rtu. I když tiskl hlavu vši silou ke kamenné stěně cely, nos tak tak že udržel nad vodou. Neuvolní si ruce včas; utone.

V cele byla tma, smrad a teplo, jemu stékal pot přes obočí a pevně sevřená víčka, byl stále, dál a dál v transu a v koutku duše se snažil uvyknout představě vlastní smrti. Ale bylo tu ještě něco jiného, bzučelo to v tiché místnosti jako neviditelný hmyz, odmítalo to odejít a nebylo to k ničemu, jen to obtěžovalo. Byla to věta, irelevantní a zbytečná a tak stará, že zapomněl, kde ji slyšel nebo četl, a motala se mu stále dokola v hlavě, jako když mícháte mramorovou kuličkou uvnitř džbánu:

Džinmotové z Bozlenu dvě zabíjejí dědičné rituální asasíny nejbližších příbuzných nového Ročního krále tak, že je utopí v slzách kontinentálního empataura v jeho období smutku.

V jednu chvíli, krátce poté, co začalo jeho utrpení a on byl v transu zatím jen zčásti, ho napadlo, co by se stalo, kdyby se pozvracel. Bylo to v době, kdy z palácových kuchyní – asi o patnáct nebo šestnáct podlaží výš, pokud to spočítal správně – vyslali odpad do spletitého potrubí vedoucího do žumpové cely. Ta klokotající vodnatá břecha uvolnila nějaké hnojící jídlo,

které tu zbylo po posledním ubožákovi, jenž se utopil ve svinstvu a odpadu, a právě v tom okamžiku měl pocit, že se možná pozvrací. Bylo téměř uklidňující spočíst si, že na okamžik jeho smrti by to nemělo skoro žádný vliv.

A potom ho napadlo – v tom stavu nervózní frivolnosti, který někdy postihuje ty, kdo jsou ve smrtícím ohrožení, ale nemohou než čekat – jestli by jeho smrt uspíšil pláč. Teoreticky ano, ale prakticky vzato je to irelevantní; jenže právě tehdy se mu začala v hlavě motat ta věta.

Džinmotové z Bozleny dvě zabíjejí dědičné rituální...

Tekutina, kterou slyšel a hmatal a cítil až příliš zřetelně – a kterou by svým zdaleka ne tuctovým zrakem i viděl, kdyby měl oči otevřené – se krátce vzedmula a dotkla se ho zesponu na nose. Cítil, jak mu zahrazuje nozdry, plní je pachem, od kterého se mu zvedá žaludek. Ale potřásl hlavou, snažil se přimáčknot lebku ještě víc na kámen a pak smrdutý vývar opadl. Vyfoukl vzduch a zase mohl dýchat.

Už to nepotrvá dlouho. Znovu se podíval po zápěstích, ale kdepak. Zabrало by to ještě hodinu, možná víc, a jemu zbývají jen minuty, pokud bude mít štěstí.

Trans se už stejně začínal bortit. Vracel se k téměř naprostému vědomí, jako kdyby si jeho mozek chtěl plně uvědomovat vlastní smrt, vlastní zánik. Pokoušel se myslet na něco hlubokého, anebo si před očima promítat celý život, anebo se náhle rozpomenout na nějakou dávnou lásku, dlouho zapomenuté prorocství nebo předtuchu, ale nikde nic, jen ta prázdná věta a pocit, že tone ve špíně a odpadcích po druhých lidech.

Dědci zkurvený, pomyslel si. Jedním z pramála jejich projevů humoru či originality je to, že vymysleli elegantní, ironickou metodu usmrcení. Jak vhodné jim to jistě připadá, když vlečou svá sešlá těla na záchodky u jídelních síní, doslova kálejí na své nepřátele a tím je zabíjí.

Tlak vzduchu stoupal, sténavé rachocení tekutiny odněkud z dálky ohlašovalo, že tam nahoře zase někdo spláchl. *Dědci zkurvený. No, aspoň doufám, že jsi dodržela slib, Balvedo.*

Džinmotové z Bozlenu dvě zabíjejí dědičné rituální... blesklo mu hlavou a trubky na stropě zaprskaly a odpad s cáknutím dopadl do teplé tekuté masy, které už byla cela skoro plná. Vlna mu přeběhla přes obličej, pak zase opadla, nechala mu na vteřinu nos volný a dala mu čas hltavě se nadechnout. Nato tekutina mírně stoupla, znovu se jej dotkla zespoda na nose a už tam zůstala.

Zadržel dech.

Když jej zavěšovali, nejdřív to bolelo. Ruce svázané v těsných kožených sáčcích měl přímo nad hlavou, zakované do silných smyček železa připevněných nýty ke stěnám cely a nesoucích celou jeho váhu. Nohy měl svázané jednu ke druhé, ale nechali je volně viset uvnitř železné roury, také připevněné ke stěně, která mu bránila přenést na chodidla a kolena jakoukoli váhu a zároveň mu nedovolovala pohybovat nohama od stěny nebo ze strany ke straně víc než na šířku dlaně. Roura končila mírně nad koleny; výš už byla jen tenká špinavá bederní rouška halící jeho stařeckou a nemytou nahotu.

Potlačoval bolest v zápěstích a ramenou i v té době, kdy jej čtyři urostlí strážníci, dva z toho na žebřících, upevňovali na místě. Přesto cítil takové to šimrání v zátylku, které mu napovídalo, že by ho to *mělo* bolet. To postupně sláblo, když hladina odpadní vody v nevelké žumpové cele stoupala a nadzvedala mu tělo.

Tehdy, jakmile strážníci odešli, se začal přesouvat do transu, i když věděl, že to je nejspíš beznadějně. Nevydrželo to dlouho; za pár minut se dveře cely znovu otevřely, jeden strážný spustil na vlhké dlažební kameny kovový můstek a do tmy vtrhlo světlo z chodby. Zastavil chameleonský trans a natáhl krk, aby zjistil, copak že to má za návštěvu.

Do cely vešel shrbený, prošedivělý Amahain-Frolk, ministr bezpečnosti Sorpenské gerontokracie, s krátkou holí, z níž vycházelo chladné modré světlo. Stařec se na něj usmál a přikývl na souhlas, potom se otočil k chodbě a hubenou bezbarvou rukou pokynul komusi, kdo do té doby stál před celou, ať vkročí na krátký můstek a vejde. Hádal, že to bude agentka Kultury Balveda, a také že byla. Vešla lehkým krokem na kovový povrch, pomalu se rozhlédla, pak na něj upřela zraky. Usmál se a pokusil se pokývnout na pozdrav, až si odřel uši o nahé paže.

„Balvedo! Já si myslel, že tě zase uvidím. Přišla ses podívat na hostitele večírku?“ přinutil se k pousmání. Oficiálně to byl jeho banket; opravdu je hostitel. Další z žertíků Gerontokracie. Doufal, že mu na hlase nejsou znát žádné stopy strachu.

Perosteck Balveda, agentka Kultury, o celou hlavu vyšší než starý pán vedle ní, a dokonce i v tom bledničkovém světle modré pochodně pozoruhodně krásná, pomalu zavrtěla drobnou, pěkně upravenou hlavou. Krátké černé vlasy jí přiléhaly k lebce jako stín.

„Ne,“ odpověděla. „Nechtěla jsem tě vidět ani se s tebou loučit.“

„Dostala jsi mě sem, Balvedo,“ řekl tiše.

„Ano, a sem taky patříš,“ prohlásil Amahain-Frolk, jen co popošel po můstku tak daleko dopředu, jak popojít mohl, aniž by ztratil rovnováhu a musel došlápnout na vlhkou podlahu. „Chtěl jsem, aby tě nejprve mučili, ale tady slečna Balveda se za tebe přimluvila.“ Ministr otočil hlavu k ženě a jeho pisklavý, škrábavý hlas se rozlehl v cele. „I když jen Bůh ví, proč vlastně. Ale skutečně sem patříš, vrahu.“ Pohrozil holí téměř nahému muži pověšenému na špinavé stěně cely.

Balveda se dívala do země, někam k chodidlům sotva viditelným pod lemem dlouhých, nezdobených šedých šatů. Ve světle z chodby se zaleskl kruhový přívěsek na řetízku. Amahain-Frolk couvl po její bok, zvedl svítící hůl výš a zamžoural na zajatce.

„Víš, ještě teď bych skoro přísahal, že tam visí Egratin. Skoro...“ zavrtěl vyhublou kostnatou hlavou, „...skoro nemůžu uvěřit, že on to není, aspoň ne vždycky než otevře ústa. Bože na nebi, tihle Chameleoni jsou ale děsiví a nebezpeční!“ Podíval se na Balvedu. Uhladila si vlasy v týle a podívala se shůry na starce.

„Také je to prastarý a hrdý národ, pane ministře, a zbylo jich velice málo. Mohu vás ještě jednou požádat? Prosím? Nechte jej žít. Mohl by být...“

Gerontokrat před ní začal máchat hubenou pokroucenou rukou a obličej se mu zkřivil do úšklebku. „Ne! Buďte tak laskava, slečno Balvedo, a přestaňte mě žádat o to, aby byl ten... ten asasín, ten vražedný, zrádcovský... *špeh* ušetřen. Myslíte si snad, že bereme zbabělou vraždu a vydávání se za jednoho z našich mimoplanetárních vyslanců na lehkou váhu? Jakou škodu mohl tenhle... *tvor* způsobit! Když jsme jej zadrželi, dva členové stráže zemřeli jen od toho, že je *poškrábal*! A další nadosmrti oslepl, když mu ten netvor plivl do očí! Nicméně...“ Amahain-Frolok se zašklebil na muže přikovaného ke stěně, „ty zuby jsme mu vytrhli. A ruce má svázané tak, že nemůže poškrábat ani sám sebe.“ Znovu se otočil k Balvedě. „Říkáte, že jich je málo? Já na to, že to je dobře; a brzy bude ještě o jednoho méně.“ Stařec se s přimhouřenýma očima díval na ženu. „Jsme vám a vašemu lidu vděční, že jste toho podvodníka a vraha odhalili, ale nemyslete si, že tím získáváte právo říkat nám, co máme dělat. Uvnitř gerontokracie jsou takoví, kdo nechtějí slyšet o žádném vnějším vlivu, a jak se válka přibližuje, jejich hlasy nabírají na váze. Uděláte dobře, když si neznepráte ty z nás, kdo vaši věc podporují.“

Balveda našpulila rty, znovu se podívala do země, sepjala štíhlé ruce za zády. Amahain-Frolok se otočil zpátky k muži visícímu na stěně a pak k němu za řeči máchal holí. „Brzy budeš mrtvý, podvodníku, a s tebou zemřou i plány tvých pánů na

ovládnutí naší mírumilovné soustavy! Stejný osud čeká i je, pokud se pokusí k nám vtrhnout. My a Kultura jsme...“

Zavrtěl hlavou, jak nejvíc mohl, a odpověděl řevem: „Frolku, ty jsi ale idiot!“ Stařec sebou cukl, jako kdyby dostal ránu. Chameleon pokračoval: „Copak ti není jasné, že vás obsadí tak jako tak? Nejspíš Idiřané, a když ne ti, tak Kultura. Už neřídíte vlastní osud; s tím vším válka udělala konec. Brzy bude celý tenhle sektor součástí fronty, pokud se ovšem *nepostaráte*, aby byl součástí sféry idirského vlivu. Poslali mě jen proto, abych vám řekl, co byste měli vědět i beze mě – ne abych vás klamem přiměl udělat něco, čeho byste později litovali. Proboha, člo- věče, Idiřané vás přece *nesežerou* a...“

„Cha! Ale vypadají na to! Netvoří se třema nohama; nájezd- níci, zabijáci, cizověrci... Chceš, abychom se s nimi spojili? S těmi trojkroky obludami? Abychom se nechali rozdupat pod jejich *kopyty*? Abychom museli uctívat jejich falešné bo- hy?“

„Aspoň nějakého boha mají, Frolku. Kultura ne.“ Protože se soustředil na mluvení, do paží se mu vracela bolest. Změnil polohu, jak to jen šlo, a podíval se dolů na ministra. „Aspoň přemýšlejí stejně jako vy. Kultura ne.“

„Ale kdepak, přáteli, kdepak.“ Amahain-Frolk proti němu vztáhl ruku s otevřenou dlaní a zavrtěl hlavou. „Taková semín- ka nesváru tu nezaseješ.“

„Bože můj, ty pitomý dědku,“ zasmál se ten na stěně. „Chceš vědět, kdo je skutečným zástupcem Kultury na téhle planetě? Ona to není,“ ukázal bradou na ženu, „je to ten vý- konný sekáček na maso, co s ní všude chodí, ta její nožová střela. Ta žena sice rozhoduje, střela sice dělá, co ona jí říká, ale střela je skutečným vyslancem. To je v Kultuře hlavní: stro- je. Protože Balveda má dvě nohy a hladkou kůži, myslíš si, že bys měl být na její straně, jenže na straně života jsou v téhle válce Idiřané...“

„No, ty budeš za chvíli na jeho *druhé* straně.“ Gerontokrat si odfrkl a kradmo se podíval po Balvedě, která se zpod sklopeného obočí dívala na muže přikovaného ke stěně. „Pojďme, slečno Balvedo,“ prohlásil Amahain-Frolk, otočil se, vzal ženu za paži a vedl ji ven z cely. „Přítomnost toho... *tvora* páchne hůř než cela.“

V té chvíli k němu Balveda vzhlédla bez ohledu na maličkého ministra, který se ji snažil táhnout ke dveřím. Dívala se přímo na vězně čirýma očima s černými duhovkami a držela paže odtažené od boků. „Je mi to líto,“ řekla mu.

„Věř mi nebo ne, já to v zásadě беру podobně,“ odpověděl a přikývl. „Hlavně mi slib, že dneska večer budeš moc málo jíst a pít, Balvedo. Rád bych si myslel, že tam nahoře je aspoň někdo na mojí straně, i kdyby to měl být můj nejhorší nepřítel.“ Chtěl, aby to vyznělo vzdorně a vtipně, ale bylo to jen zahořklé; uhnul pohledem, aby se jí nedíval do tváře.

„Slibuji,“ řekla Balveda. Nechala se vyvést ven a ve vlhké cele se vytrácelo modré světlo. Přímou ve dveřích se zastavila. Když bolestivě natáhl hlavu, co to jen šlo, sotva na ni viděl. Všiml si, že nožová střela je tam také, hned za dveřmi cely; nejspíš tam byla celou tu dobu, ale on si nevšiml jejího štíhlého, ostrého tělíčka, protože se vznášelo ve tmě. Podíval se Balvedě do tmavých očí a nožová střela se pohnula.

Chvilíčku si myslel, že Balveda vydala titěrnému strojku pokyn, ať jej hned teď zabije – nenápadně a rychle, dokud ona brání Amahainu-Frolkovi ve výhledu – a rozbušilo se mu srdce. Ale drobný přístroj jen Balvedě proletěl kolem obličejce a zmizel na chodbě. Balveda na rozloučenou zvedla ruku.

„Sbohem, Boro Horzo Gobuchule,“ řekla. Rychle se otočila, sešla z můstku a opustila celu. Strážní můstek vytáhli ven a dveře se zabouchly, pryžové příruby zaskřípaly na špinavé podlaze a pak to jednou zasyčelo: vnitřní těsnění se postarala, aby dveřmi neunikala voda. A on tam visel a díval se chvilku

dolů na neviditelnou podlahu, ale pak znovu přešel do transu, který by změnil jeho zápěstí, který by je ztenčil tak, aby unikl z okovů. Ale cosi na tom vážném, nekompromisním tónu, jímž Balveda vyslovila jeho jméno, jej uvnitř drtilo, a pokud ne dřív, pak v ten okamžik chápal, že není jak uniknout.

... tak, že je utopí v slzách...

Plíce mu pukaly! Ústa se mu chvěla, krk se křečovitě stahoval, v uších měl špínu, ale i tak slyšel mocné dunění a i ve tmě viděl světlo. Břišní svaly se začaly roztahovat a stahovat a on musel zatnout čelist, aby se mu ústa neotevřela v touze po vzduchu, který tu není. Teď. Ne... *teď* to bude muset vzdát. Ještě ne... rozhodně ne. Teď, teď, teď, každou chvilkou; kapitulovat před tím děsivým černým vakuem uvnitř... musí dýchat... *teď!*

Než měl možnost otevřít ústa, něco s ním praštilo o stěnu – třísklo to s ním o kameny, jako kdyby ho udeřila nějaká obrovitá železná pěst. Jediným křečovitým výdechem vyhnal z plic zatuchlý vzduch. Tělo měl najednou studené a každý jeho kousek, který byl poblíž stěny, se zmítal v bolesti. Připadalo mu, že smrt znamená tíhu, bolest, chlad... a příliš světla...

Zvedl hlavu. Bolestí ze světla zaskučel. Pokoušel se vidět, pokoušel se slyšet. Co se to děje? Proč dýchá? Proč je sakra zase tak *těžký*? Tělo mu rvalo paže z kloubů; zápěstí měl pořezaná skoro na kost. Kdo mu tohle *udělal*?

Kde měl před sebou dřív protějsí stěnu, tam teď zela veliká rozeklaná díra, která sahala až pod úroveň podlahy. Všechny sajrajt a špína jí prudce odtékaly. Posledních pár pramínek tekutiny syčelo na žhavých okrajích průlomu, takže pára, která od nich stoupala, se klikatila kolem stojící postavy, jež bránila dovnitř vniknout většině toho oslnivého světla zvenčí, z širého sorpenské nebe. Ta postava měřila tři metry a vypadala zhruba jako menší pancéřovaná kosmická loď na trojnožce

silných nohou. Přilba se zdála být dost velká, aby se do ní vešly tři lidské hlavy vedle sebe. Jedna titánská ruka skoro ležérně třímala plazmové dělo, na které by Horza potřeboval obě ruce, jen aby je zvedl; ve druhé pěsti ten tvor svíral ještě o něco větší střelnou zbraň. Za jeho zády se do otvoru cpala idirská dělová plošina jasně osvětlená explozemi, které teď Horza cítil přes železo a kámen, k nimž byl připoután. Zvedl hlavu k obrovi stojícímu v průlomů a pokusil se o úsměv.

„Teda,“ zaskřehotal, potom se zakuckal a odplivl si, „vy jste si fakt dali hodně na čas.“

2. RUKA BOŽÍ 137

Venku před palácem, v kousavém chladu zimního odpoledne, bylo jasné nebe plné čehosi, co vypadalo na třpytivý sníh.

Horza se zastavil na rampě bojového raketoplánu, podíval se nahoru, rozhlédl se. Strmé stěny a štíhlé věže palácové věz-nice odrážely zvuky a záblesky stále pokračujících přestřelek, idirské dělové plošiny přeletovaly sem a tam a občas pálily. Mrazivý vánek kolem nich hnal obří mraky zplodin z antilase-rových moždířů na střeše paláce. Závan větru hodil k nehyb-nému raketoplánu trochu povlávající třpytivé fólie a Horza na-jednou zjistil, že má jednu stranu mokrého a lepkavého těla pokrytou peřím odrážejícím světlo.

„Prosím. Boj ještě neskončil,“ zaduněl hlas idirského vojá-ka za jeho zády, patrně myšlený jako diskrétní šeptání. Hor-za se otočil k pancéřovanému trupu a pak zvedl zraky k hledí obrovy přilby, na němž viděl odraz své vlastní stařecké tváře. Zhluboka se nadechl, potom přikývl, sebral se a lehce roztře-šeně vešel do lodě. Záblesk světla vrhl diagonálně před něj je-ho vlastní stín, plavidlo se zapotácelo v rázové vlně od mocné exploze kdesi uvnitř paláce, ale pak se už rampa zavřela.

Podle jmen jejich poznáte je, pomyslel si Horza při sprcho-vání. Všeobecným kontaktním jednotkám Kultury, které až dosud nesly hlavní tíhu prvních čtyř let války v kosmu, od-

jakživa vybírají žertovná, nejapná jména. Dokonce i u nových bojových lodí, které začali vyrábět teď, když se jejich tovární plavidla konečně přizpůsobila intenzivnějšímu režimu válečné výroby, dávají přednost buď žertovným, temným, anebo naprosto nechutným jménům, jako kdyby nedokázali brát ten obrovitý konflikt, do kterého zabředli, dostatečně vážně.

Idiřané to vidí jinak. Jsou toho názoru, že jméno loď by mělo odrážet závažný charakter jejího určení, povinností a rázného používání. V obrovitém idirském vojenském loďstvu jsou stovky plavidel pojmenovaných po týchž hrdinech, planetách, bitvách, náboženských pojmech, či obdařené působivými adjektivy. Lehký křižník, který zachránil Horzu, byl 137. plavidlem, jež dostalo jméno *Ruka Boží*, kromě něj a současně s ním existovalo přes stovku jiných vojenských plavidel se stejným jménem, takže jeho kompletní název zněl *Ruka Boží 137*.

Horza se s jistými obtížemi osušil ve vzduchovém proudě. Jako všechno na lodi bylo i tohle zařízení vyrobeno v monumentálním měřítku vhodném k rozměrům Idiřanů – a hurikán vzduchu, který vytvářelo, ho div nevyrazil ze sprchové kabiny ven.

Querl Xoralundra, zvěd-otec a válečný kněz Čtyř duší, tributní sekty z Farn-Idiru, připlácl obě ruce na desku stolu. Horzovi to ale spíš připomínalo srážku dvou tektonických desek.

„Takže, Boro Horzo,“ zaburácel starý Idiřan, „už ses zotavil.“

„V zásadě,“ přikývl Horza a zamnul si zápěstí. Seděl v Xoralundrově kajutě na lodi *Ruka Boží 137* a na sobě měl objemnou, ale pohodlnou kosmickou kombinézu, kterou podle všeho přivezli zvláště pro něj. Xoralundra, také v kombinéze, nedal jinak, než že se i on obleče, protože válečná loď byla stále v bojové pohotovosti, i když už opisovala rychlou a nízkou orbitu kolem planety Sorpen. Rozvědka potvrdila, že v soustavě se nachází VKJ Kultury z třídy Hora; *Ruka* v tom byla sama a ne nacházela po lodi Kultury ani stopu, a tak museli být opatrní.

Xoralundra se přiklonil k Horzovi a vrhl tak stín na stůl. Obrovská hlava, která při pohledu přímo zepředu měla sedlovitý tvar a blízko okraje nesla dvě jasné a nemrkající přední oči, se tyčila nad Chameleonem. „Měl jsi štěstí, Horzo. Nepřišli jsme tě zachránit ze soucitu. Selhání je samo sobě odměnou.“

„Děkuji, Xoro. Nic milejšího mi nikdo za celý den neřekl.“ Horza seděl zapřený do opěradla a teď si jednou stařecky vypadající rukou prohrábl řídké žlutnoucí vlasy. Zabere několik dnů, než zmizí ten stařecký vzhled, který si osvojil, ale už teď cítil, jak se z něj začíná vytrácet. Každý Chameleon má v hlavě obraz sebe samotného, který si na zpola podvědomé úrovni stále drží a obnovuje, aby tělo zůstalo v podobě, kterou zvolila vůle. Horza teď už nepotřeboval vypadat jako gerontokrat, a tak se myšlený obraz vyslance, jehož roli pro Idiřany hrál, fragmentoval a rozpadal a jeho tělo se vracelo k normálnímu, neutrálnímu stavu.

Xoralundrova hlava pomalu putovala ze strany ke straně mezi okraji límce kombinézy. Tohle gesto si Horza nikdy nebyl s to uspokojivě přeložit, i když pracoval pro Idiřany a s Xoralundrou se znal už z dob dlouho před válkou.

„Nimčeně... jsi naživu,“ prohlásil Xoralundra. Horza přikývl a na znamení souhlasu zabubnoval prsty na desku stolu. Kdyby si jen kvůli té idirské židli, na které hřaduje, nepřipadal tolik jako dítě; nohama ani nedosáhl na zem.

„V zásadě. A mimochodem, díky. Je mi líto, že jsem vás musel dovléct až sem, jen abyste zachránili někoho, kdo selhal.“

„Rozkaz je rozkaz. Já osobně jsem rád, že jsme to mohli udělat. Teď ti musím povědět, proč jsme takové rozkazy dostali.“

Horza se usmál a uhnul pohledem od starého Idiřana, který mu právě složil cosi jako poklonu; velká vzácnost. Pak se na něj zase podíval a sledoval, jak jeho rozměrná ústa – dost

velká, napadlo ho, aby vám ukousnul obě ruce najednou – bu-
rácivě vyřázejí precizní krátká slova v idirštině.

„Svého času jsi byl na správcovské misi na Scharově světě,
jedné z dražazonských Planet mrtvých,“ konstatoval Xoralun-
dra. Horza přikývl. „Potřebujeme, aby ses tam vrátil.“

„Teď hned?“ zeptal se Horza široké, tmavé Idiřanovy tvá-
ře. „Jsou tam jen samí Chameleoni. Už jsem vysvětloval, že
nebudu hrát roli jiného Chameleona. A že rozhodně žádného
nezabiju.“

„To po tobě nechceme. Poslouchej, vysvětlím ti to.“ Xora-
lundra se zapřel do opěradla způsobem, který by téměř každý
obratlovec – a možná i každá bytost obratlovcí jen podobná
– označil za unavený. „Před čtyřmi standardními dny,“ začal
s výkladem – jenže pak jeho přilba od kombinézy, položená na
podlaze kousek od nohou, vydala pronikavé zakvílení. Zvedl
ji z podlahy a postavil na stůl. „Prosím?“ řekl – a Horza věděl
o Idiřanově hlase dost na to, aby pochopil, že ať querla vyrušil
kdokoli, měl by k tomu radši mít dobrý důvod, jinak uvidí.

„Máme tu samici z Kultury,“ ozval se hlas z přilby.

„Áááá...“ protáhl Xoralundra tiše a opřel se. Na obličej se
mu letmo objevil idirský ekvivalent úsměvu – našpulená ústa,
přimhouřené oči. „Dobře, kapitáne. Je už na palubě?“

„Ne, querle. Raketoplán dorazí až za několik minut. Sta-
hují dělové plošiny. Jsme připraveni opustit soustavu, jakmile
budou všechny na palubě.“

Xoralundra se přiklonil k přilbě. Horza si prohlížel stár-
noucí pokožku na hřbetech jeho rukou. „A co ta loď Kultury?“
zeptal se Idiřan.

„Pořád nic, querle. Nikde v soustavě být nemůže. Počítač je
toho názoru, že je venku, patrně mezi námi a flotilou. Zane-
dlouho jim jistě dojde, že jsme tady sami.“

„Zpátky k flotile vyrazíte okamžitě, jakmile bude agentka
Kultury na palubě, na plošiny čekat nebudete. Rozumíte, kapi-

táne?“ Xoralundra se podíval na Horzu, který si zase pozorně prohlížel jej. „Rozumíte, kapitáne?“ zopakoval querl a pořád se na člověka díval.

„Ano, querle,“ přišla odpověď. Horza slyšel ledový tón dokonce i z reproduktorku v přilbě.

„Správně. Na základě vlastní iniciativy vyberte nejlepší trasu zpátky k flotile. A zatím na rozkaz admirality zničíte fúzními bombami města De'aychanbie, Vinch, Easna-Yowon, Izilere a Ylbar.“

„Ano, quo...“ Xoralundra dloubl prstem do vypínače na přilbě a ta ztichla.

„Vy máte Balvedu?“ zeptal se Horza překvapeně.

„Ano, máme agentku Kultury. Její zjetí nebo likvidaci беру jako poměrně nevýznamné. Ale Admiralita byla ochotna uvažovat o natolik riskantní akci na tvou záchranu daleko před hlavní flotilou, jedině když jsme je ujistili, že se ji pokusíme zajmout.“

„Hmm. Vsadím se, že Balvedinu nožovou střelu jste nedostali,“ odfrkl si Horza a znovu se zadíval na vrásky na svých rukou.

„Destruovala se v době, kdy tě vedli na palubu raketoplánu, který tě dopravil na loď.“

Xoralundra mávl jednou rukou a vyslal přes stůl závan vzduchu s idirskou vůní. „Ale dost o tom. Musím vysvětlit, proč jsme na tvou záchranu riskovali lehký křižník.“

„To rozhodně,“ souhlasil Horza a zadíval se na Idiřana.

„Před čtyřmi standardními dny,“ začal querl, „skupina našich lodí zachytila osamělé plavidlo Kultury konvenčního vnějškového vzhledu, ale poměrně zvláštní vnitřní konstrukce, aspoň podle jeho emisní signatury. Loď byla zničena velmi snadno, ale unikl její Mozek. Poblíž byla planetární soustava. Mozek podle všeho překonal reálný prostor až na místo na planetárním povrchu vybrané oběžnice, což naznačuje úroveň

nakládání s hyperprostorovým polem, o jakém jsme si mysleli – doufali jsme –, že je zatím mimo schopnosti Kultury. A zcela jistě je, že podobná kosmobacie je zatím mimo naše možnosti. Vzhledem k řečenému i dalším náznakům máme dobré důvody se domnívat, že dotyčný Mozek patří k nové třídě Všeobecných přepravních systémů, kterou Kultura vyvíjí. Zajetí Mozku by bylo rozvědným úspěchem prvního řádu.“

Tady se querl odmlčel. Horza toho využil k dotazu: „Takže on je na Scharově světě?“

„Ano. A podle své poslední depeše měl v úmyslu se ukrýt v tunelech Velícího systému.“

„A vy s tím nemůžete nic dělat?“ Horza se usmál.

„Přišli jsme za tebou. Právě tohle s tím děláme, Boro Horzo.“ Querl se odmlčel. „Tvar tvých úst mi napovídá, že na té situaci vidíš něco zábavného. Co to je?“

„Jenom mě napadlo... napadlo hodně věcí: že ten Mozek byl buď dost chytrý, anebo měl ohromnou kliku; jakou vy jste měli kliku, že jsem byl poblíž; a taky že Kultura tomu těžko bude jen nečinně přihlížet.“

„Postupně k jednotlivým bodům,“ odpověděl Xoralundra prudece, „Mozek Kultury byl chytrý a také měl štěstí; my jsme měli štěstí; Kultura toho moc nenadělá, protože pokud vím, nemá ve svých službách žádné Chameleony, a zcela jistě žádného, který by už sloužil na Scharově světě. A také musím dodat, Boro Horzo,“ pokračoval Idiřan, položil na stůl obě obrovské ruce a naklonil ke člověku velikou hlavu, „že i ty jsi měl nemalé štěstí.“

„No ovšem, ale rozdíl spočívá v tom, že já na štěstí věřím,“ zašklebil se Horza.

„Hmm. To ti moc neslouží ke cti,“ prohodil querl. Horza pokrčil rameny.

„Takže chcete, abych letěl na Scharův svět a zmocnil se Mozku?“

„Pokud to půjde. Možná je poškozený. Možná bude mít sklon k sebeodstranění, ale za tu cenu to stojí. Dáme ti všechnu potřebnou výbavu, ale už samotná tvoje přítomnost nám získá výhodu.“

„A co lidi, kteří tam už jsou? Chameleoni na správcovské misi?“

„Neozvali se nám. Nejspíš ani nevědí o tom, že k nim Molek dorazil. Další jejich rutinní hlášení má přijít za několik dnů, ale vzhledem k nynějšímu rušení komunikací vlivem války je možná nebudou s to odeslat.“

„A co...“ Horza začal pomalu, díval se na plochu stolu a u toho na ni jedním prstem kreslil nějaký kruhový vzor, „...co víte o personálu základny?“

„Dva starší funkcionáře nahradili mladší Chameleoni,“ odpověděl Idiřan. „Dva mladší postoupili do hodnosti starších a zůstali tam.“

„Nebudou v žádném nebezpečí, že ne?“ chtěl vědět Horza.

„Naopak. Vnitřek dražazonské Klidové bariéry na Planetě mrtvých bezpochyby patří za současných nepřátelských operací mezi nejbezpečnější místa vůbec. Ani my, ani Kultura si nemůžeme dovolit nějak Dražazony urazit. Právě proto oni nemohou udělat nic – a my můžeme použít jen tebe.“

„A pokud...“ vyslovoval Horza pečlivě, poposedl si dopředu a nasadil trochu hlubší tón, „pokud pro vás ten metafyzický počítač získám...“

„Cosí ve tvém hlase mi napovídá, že se blížíme k otázce odměny,“ poznamenal Xoralundra.

„To se opravdu blížíme. Už jsem pro vás nasazoval krk dost dlouho, Xoralundro. Chci skončit. Tam na té základně na Scharově světě je jedna moje dobrá přítelkyně, a pokud bude souhlasit, chci ji i sebe dostat někam pryč od celé té války. Přesně to žádám.“

„Nemůžu ti slíbit nic. Požádám o to. Tvoje dlouhá a oddaná služba bude vzata v úvahu.“

Horza se narovnal a zamračil se. Nevěděl jistě, jestli to Xoralundra říká ironicky, anebo ne. Šest let patrně příslušníkovi rasy, které je prakticky nesmrtelná, vůbec nepřipadá jako dlouhá doba; zato ale querl Xoralundra ví, jak často jeho křehký lidský svěřenec riskoval vše a bez skutečné odměny ve službách svých cizích pánů, takže to snad myslí vážně. Než mohl Horza pokračovat v licitaci, znovu zakvílela přilba. Horza sebou cukl. Všechny zvuky na idirské lodi jako by ho ohlušovaly. Hlasy znějí jako burácení hromu; obyčejné bzučáky a pípavé signály mu zvoní v uších ještě dlouho po tom, co dozní; a při hlášeních palubního rozhlasu si musel držet hlavu v obou dlaních. Horza jen doufal, že dokud bude na palubě, nebude důvod k vyhlášení poplachu. Poplach na idirské lodi může nechráněný lidský sluch poškodit.

„Co je?“ zeptal se Xoralundra přilby.

„Samice na palubě. Stačilo by mi jenom osm minut, abych i ty dělové...“

„Města byla zničena?“

„...Ano, querle.“

„Okamžitě opustit orbitu a plnou rychlostí k flotile.“

„Querle, musím poukázat...“ odvážil se tichý, rovnoměrný hlas z přilby na stole.

„Kapitáne,“ odsekl Xoralundra rázně, „dosud v této válce došlo ke čtrnácti individuálním soubojům mezi lehkými křižníky typu 5 a Všeobecnými kontaktními jednotkami třídy Hora. Všechny skončily vítězstvím nepřítele. Viděl jste někdy, co zbude z lehkého křižníku, když s ním VKJ skoncuje?“

„Ne, querle.“

„Já také ne, a nemám vůbec v úmyslu to vidět poprvé a ještě k tomu zevnitř. Okamžitě proveďte rozkaz.“ Xoralundra znovu uhodil do tlačítka na přilbě. Pak upřel zrak na Horzu. „Udělám vše, co půjde, abych dosáhl tvého uvolnění ze služeb s dostatečnými prostředky, pokud tedy dosáhneš úspěchu. Dále. Jakmile

se spojíme s hlavní částí flotily, poputuješ rychlým spojením na Scharův svět. Tam dostaneš raketoplán, a to hned za Klidovou bariérou. Bude neozbrojený, ale bude na něm vybavení, které podle nás budeš patrně potřebovat, včetně nějakých nízkodosahových hyperprostorových spektografických analyzátorů, pro případ, že by Mozek provedl omezenou destrukci.“

„Kde vezmu jistotu, že bude ‚omezená‘?“ zeptal se Horza skepticky.

„Mozek přes svou poměrně omezenou velikost váží několik tisíc tun. Anihilační destrukce by rozerval planetu vedví, a tím by si znepřátelili Dra’Azon. Něco takového by žádný Mozek Kultury neriskoval.“

„Ta tvoje jistota si mě získala,“ opáčil Horza kysele. V tu chvíli se hluk v pozadí kolem nich změnil. Xoralundra otočil přilbu obráceně a podíval se na jednu z drobných obrazovek uvnitř.

„Výborně. Jsme na cestě.“ Znovu se podíval na Horzu. „Měl bych ti povědět ještě jednu věc. Skupina lodí, která zachytila tu loď Kultury, se pokusila pronásledovat prchající Mozek dolů na planetu.“

Horza se zamračil. „Lepší nápad neměli?“

„Dělali, co se dalo. V té bojové skupině měli několik zajatých warpových zvířat čuy-hirtsu, deaktivovali je k pozdějšímu použití pro překvapivý útok na základnu Kultury. Jedno z nich v rychlosti vybavili pro omezenou výpravu na povrch planety a vyslali po warpové trajektorii proti Klidové bariéře. Jenže jim lest nevyšla. Jakmile zvíře překonalo Bariéru, napadlo je něco podobného Rastru a ono utrpělo vážné poškození. Z warpu vystoupilo poblíž planety na kurzu, který znamenal vstup v úhlu, ve kterém shoří. Takže musím považovat výbavu i pozemní jednotku za zničené.“

„No, řekněme, že to byl slušný pokus, ale proti Dra’Azonovi nejspíš dokonce i ten báječný Mozek, po kterém jdete,

vypadá jako elektronkový počítač. K jeho oklamání toho bude potřeba víc.“

„Myslíš, že to dokážeš?“

„Nevím. *Nemyslím si*, že dovedou číst myšlenky, ale kdo ví? Taky si *nemyslím*, že by se Dra'Azon moc staral o válku, nebo o ní vůbec věděl, a že by ho zajímalo, co jsem dělal od doby, kdy jsem opustil Scharův svět. Takže si nejspíš nebudou s to spočítat dvě a dvě – ale jak říkám, kdo to ví?“ Horza znovu pokrčil rameny. „Za pokus to stojí.“

„Dobře. Podrobnější instruktáž provedeme, až se dostaneme ke flotile. Prozatím se musíme modlit, aby náš návrat proběhl bez incidentů. Možná bys rád mluvil s Perosteck Balvedou, než půjde k výslechu. Zařídil jsem u zástupce inkvizitora flotily, že se s ní můžeš sejít, pokud chceš.“

Horza se usmál. „Xoro, nic mi neudělá větší radost.“

Querl měl na lodi letící plnou rychlostí ze soustavy Sorpenu jinou práci. Horza zůstal v Xoralundrově kajutě, že si odpočine a nají se, až pak se zastavil u Balvedy.

Automatická kantýna lodě vyrobila svou nejlepší představu jídla vhodného pro humanoida, ale i tak to chutnalo hnusně. Horza snědl, co dokázal, a vypil něco stejně nelákavé destilované vody. Všechno to servíroval medžel – ještěrovitý tvor vysoký asi dva metry, s dlouhou plochou hlavou a šesti nohama; na čtyřech běhal, ty přední používal jako ruce. Medželové jsou zvířecí společníci Idiřanů. Jde o složitou společenskou symbiózu, jejíž zkoumání po celá ta tisíciletí, co je idirská civilizace součástí galaktické komunity, zaručuje exosociologickým fa-kultám mnoha univerzit hojné výzkumné fondy.

Sami Idiřané se vyvinuli na své planetě Idir jako vrcholové netvoři na planetě plné netvorů. Frenetická a divoká ekologie Idiru z raných dob už dávno zmizela a s ní zmizeli i všichni ostatní místní netvoři až na ty v zoologických zahradách. Idi-

řané si přesto zachovali inteligenci, která z nich udělala vítěze, a také biologickou nesmrtnost, která vzhledem k brutalitě někdejšího boje o přežití – nemluvě o vysoké radiaci na Idiru – byla spíše evoluční výhodou než poukázkou na stagnaci.

Horza poděkoval medželovi, který mu přinesl talíře a pak je zase odnesl, ale který mu neřekl nic. Obvykle se soudí, že jsou asi tak ze dvou třetin inteligentní jako průměrný humanoid (i když kdo ví, co to znamená), takže by měli být zhruba dvakrát nebo třikrát hloupější než běžný Idiřan. Přesto jsou dobří jako nenápadití vojáci a je jich spousty; asi tak deset nebo dvanáct na jednoho Idiřana. Čtyřicet tisíc let selektivního chovu jim narvalo oddanost až na úroveň chromozomů.

Horza byl sice unavený, ale spát se nepokoušel. Řekl medželovi, ať ho zavede k Balvedě. Medžel se nad tím zamyslel, vyžádal si svolení interkomem v kajutě a pak sebou viditelně škubl, když mu dal na dálku verbálně co proto Xoralundra, který byl právě na můstku s kapitánem křižníku. „Pojďte se mnou, pane,“ řekl medžel a otevřel dveře kajuty.

Na chodbách a můstcích bojové lodě byla idirská atmosféra patrnější než v Xoralundrově kajutě. Idirský pach byl silnější a výhled dopředu po několika desítkách metrů zastřenější – dokonce i viděno Horzovým zrakem. Horko a vlhké parno, podlaha měkká. Horza kráčel po chodbě rychle a díval se, jak sebou před ním vrtí pahýl medželova kupírovaného ocasu.

Cestou potkal dva Idiřany a ani jeden si jej vůbec nevšiml. Možná o něm i o tom, co je zač, vědí všechno, ale možná ne. Horza věděl, že Idiřané k smrti neradi působí příliš zvědavě nebo neinformovaně.

Div se nesrazil se dvěma raněnými medžely na AG nosítkách, které dva jejich bratři ve zbrani ve spěchu vedli po příčné chodbě. Horza se díval, jak jej ranění míjejí, a mračil se. Spirálové šplíchance na jejich bojovém pancíři bezpochyby

způsobil plazmový výboj, jenže gerontokracie žádné plazmové zbraně nemá. Pokrčil rameny a šel dál.

Dostali se k té sekci křížníku, kde chodbu přehrazovaly posuvné dveře. Medžel postupně promluvil na každou z příhrad a ty se otevřely. Za dveřmi stál idirský strážný s laserovou puškou; viděl, jak se medžel a Horza blíží, a než se tam dostali, otevřel. Horza mu poděkoval kývnutím a vešel. Dveře se za ním se syčením zavřely a otevřely se další, umístěné bezprostředně proti nim.

Když vešel do cely, Balveda se rychle otočila. Vypadalo to, že chodila sem a tam. Když uviděla Horzu, mírně zaklonila hlavu a vydala nějaký hrdelní zvuk, snad smích.

„Vida vida,“ řekla tiše a trochu huhlavě. „Přežil jsi. Gratuluji. Mimochodem, já jsem slib dodržela. To je zvrát, že?“

„Zdravím,“ odpověděl Horza, založil si ruce na prsou a prohlédl si ženu od hlavy k patám. Měla na sobě pořád ty šedé šaty a zdálo se, že je nezraněná. „Co se stalo s tím, jak jsi to měla na krku?“ zeptal se Horza.

Sklopila zraky na prsa, do míst, kde předtím visel přívěsek. „Věř tomu nebo ne, ukázalo se, že to byl memoryform.“ Usmála se na něj a posadila se se zkrříženými nohama na měkkou podlahu; kromě vyvýšeného výklenku s lůžkem to taky bylo jediné místo, kde se sedět dalo. Horza si sedl také; nohy ho bolely už jen trochu. Vzpomněl si na šplíchance na medželově zbroji.

„Memoryform. A nefungoval čistě náhodou taky jako plazmová zbraň, co?“

„Kromě jiného,“ přikývla agentka Kultury.

„Myslel jsem si to. A slyšel jsem, že tvoje nožová střela se odporoučela ve velkém stylu.“

Balveda pokrčila rameny.

Horza se jí zadíval do očí a dodal: „Pochybuji, že bys byla tady, kdybys měla v hlavě něco důležitého, co bys jim mohla povědět, že?“

„Tady možná ano,“ připustila Balveda. „Ale ne živá.“ Protáhla si paže za zády a vzdychla. „Nejspíš budu muset prosedět válku v internačním táboře, leda by našli někoho na výměnu. Jen doufám, že to nebude trvat moc dlouho.“

„Ale, ty si myslíš, že se Kultura tak brzy složí?“ ušklíbl se Horza.

„Ne, myslím si, že Kultura brzy vyhraje.“

„Nejspíš ses zbláznila.“ Horza vrtěl hlavou.

„Víš...“ protáhla Balveda a posmutněle přikývla, „vlastně si myslím, že vyhraje až časem.“

„Jestli budete dál ustupovat jako poslední tři roky, skončíte až někde v Mracích.“

„Neproзраžuji žádná tajemství, Horzo, ale podle mě asi brzy zjistíš, že až tolik neustupujeme.“

„Uvidíme. Upřímně řečeno mě překvapuje, že jste vydrželi bojovat tak dlouho.“

„Naše trojohé přátele taky. A všechny ostatní taky. A někdy si myslím, že i nás samotné.“

„Balvedo,“ povzdychl si Horza unaveně, „já hlavně pořád sakra nevím, proč vůbec bojujete. Idiřané vás nikdy ničím neohrožovali. A v tom by pokračovali, kdybyste s nimi přestali bojovat. Copak už život v té vaší skvělé Utopii začal být tak nudný, že jste potřebovali válku?“

„Horzo, já zase nechápu, proč bojuješ ty,“ namítla Balveda a předklonila se. „Vím, že Heidohre je v...“

„Heibohre,“ opravil ji Horza.

„No dobře, prostě ten mizerný asteroid, na kterém žijí Chameleoni. Vím, že je v idirské zóně, ale...“

„To s tím nemá nic společného, Balvedo. Bojuju za ně, protože si myslím, že oni mají pravdu a vy se mýlíte.“

Balveda se užasle narovнала. „Ty...“ začala, pak ale sklopila hlavu a zavrtěla jí a upřela zraky do podlahy. Potom vzhledla. „Opravdu ti nerozumím, Horzo. Přece musíš vědět, kolik dru-

hů, kolik civilizací, kolik soustav, kolik jedinců Idiřané s tím svým šíleným zatraceným náboženstvím buď zničili, anebo... přirdousili. Co kdy sakra ve srovnání s *tím* provedla Kultura?“ Jednu ruku měla na koleni, druhou napřahovala k Horzovi a prsty zatínala, jako by ho chtěla škrtit. Pozoroval to a usmíval se.

„Při prostém porovnání počtu obětí samozřejmě Idiřané vedou a taky jsem jim řekl, že se mi nikdy nezamlouvaly některé jejich metody a jejich horlivost. Jsem všemi deseti pro to, aby se lidem dovolilo, ať si žijí podle svého. Jenže teď stojí proti vám, a to je pro mě hlavní. Protože já jsem spíš proti vám než pro ně, a tudíž jsem odhodlán...“ Horza se na chvílku odmlčel a krátce, rozpačitě se zasmál. „...Dobrá, zní to trochu melodramaticky, ale opravdu... jsem odhodlán za ně i padnout.“ Pokrčil rameny. „Až tak je to prosté.“

Doprovodil to kývnutím – a Balveda spustila napřaženou ruku, uhnula pohledem stranou, potřásla hlavou a hlasitě vydechla. Horza pokračoval: „Protože... víš, asi sis myslela, že to myslím žertem, když jsem vykládal starému Frolkovi, že podle mě je skutečným zástupcem Kultury nožová střela. Myslel jsem to vážně, Balvedo. Myslel jsem to vážně tehdy a myslím to vážně teď. Je mi jedno, jak povýšená si Kultura připadá a kolik lidí Idiřané zabíjejí. Jsou na straně života – nudného, staromódního biologického života; Bůh ví, že je smradlavý a náchylný k chybám a krátkozraký, ale je to *reálný* život. Vám vládnou vaše stroje. Jste slepá ulička evoluce. Potíž je v tom, že abyste na to nemuseli myslet, snažíte se všechny ostatní stáhnout dolů s sebou. Téhle galaxii by se nemohlo stát nic horšího, než kdyby tuhle válku vyhrála Kultura.“

Odmlčel se, chtěl ji nechat něco říct, ale ona pořád seděla se svěšenou hlavou a potřásala jí. Vysmál se jí. „Víš, Balvedo, na tak citlivý druh někdy projevujete pozoruhodně málo schopnosti vcítění.“

„Kdo se vcítí do hlouposti, je na půl cesty začít myslet jako idiot,“ ucedila žena, ale pořád se na Horzu ani nepodívala. Znovu se zasmál a vstal.

„Tolik... hořkosti, Balvedo,“ prohlásil.

Podívala se na něj. „Povídám ti, Horzo,“ prohlásila tiše, „že vyhrájeme.“

Zavrtěl hlavou. „Neřekl bych. Ani nevíte, jak se to dělá.“

Balveda se zase zaklonila a zapřela se rukama za zády. Tvářila se vážně. „Umíme se učit, Horzo.“

„Od kohopak?“

„Od kohokoli, kdo nás něčemu může poučit,“ odpověděla zvolna. „Trávíme hodně času tím, že pozorujeme válečníky a fanatiky a tyrany a militaristy – všichni jsou pevně odhodlaní zvítězit bez ohledu na cokoli. V tom ohledu není učitelův nedostatek.“

„Jestli se chcete naučit vítězit, požádejte Idiřany.“

Balveda chvíli nic neříkala. Tvář měla klidnou, zamýšlenou, snad smutnou. Po chvíli přikývla. „Opravdu se říká, že je jisté nebezpečí... ve válčení,“ uznala. „Nebezpečí, že se začneme podobat nepříteli.“ Pokrčila rameny. „Musíme jen doufat, že se tomu dokážeme vyhnout. Pokud opravdu funguje ta evoluční síla, ve kterou podle všeho věříš, pak bude fungovat skrze nás, ne skrze Idiřany. A pokud se mýlíš, pak si zaslouží být překonána vývojem.“

„Balvedo,“ zasmál se mírně, „nechtěj mě zklamat. Byl bych radši za hádku... Jenže ty mluvíš, jako kdybys začínala přistupovat na můj názor.“

„Ale ne,“ vzdychla si. „To ne. Za to může můj výcvik pro Zvláštní okolnosti. Snažíme se myslet na všechny možnosti. Byla jsem pesimistka.“

„Já měl dojem, že ZO podobné myšlenky nepřipouští.“

„Tak to by sis měl ten dojem opravit, pane Chameleone,“ namítla Balveda a nakrčila jedno obočí. „ZO připouští všechny

myšlenky. Právě to na něm některým lidem připadá tak děsivé.“

Horza asi věděl, co tím myslí. Výcvik pro Zvláštní okolnosti je odjakživa hlavní zbraní mravní špionáže Kontaktní sekce, špičkou intervencionistické diplomatické politiky Kultury, elitou mezi elitami uprostřed společnosti, které se elitářství hnuší. Dokonce i před válkou byly postavení a obraz ZO uvnitř Kultury význačné. ZO byly skvělé ale nebezpečné, a měly auru drsnáckého sexy frajerství – jinak se to snad ani vyjádřit nedá –, k níž patří dravčí zvyky, svádění, ba i bezpráví.

Panovala kolem nich atmosféra utajování (ve společnosti, která v podstatě uctívala otevřenost) naznačující, že se tu dějí nepěkné, hanebné věci, a také dojem mravního relativismu (ve společnosti, která tíhne k absolutním hodnotám: život/dobry, smrt/špatná; radost/dobrá, bolest/špatná); ZO přitahovaly a odpuzovaly najednou, ale vždy vzrušovaly.

Žádná jiná součást Kultury přesněji nereprezentovala to, za čím společnost doopravdy stojí, žádná nebyla aktivnější v aplikování základních zásad Kultury. A přitom žádná jiná součást víc nekонтastovala s všednodenním rázem společnosti.

Když přišla válka, Kontakt se stal vojenskou složkou Kultury a Zvláštní okolnosti jeho rozvědnou sekcí (nestalo se nic víc, než že eufemismus v názvu začal být o něco zjevnější). S válkou se postavení ZO uvnitř Kultury změnilo, a to k horšímu. Ze sekce se stalo ztělesnění viny, kterou lidé v Kulturě prožívali, protože vůbec souhlasili se zahájením války: pohrdali jí jako nezbytným zlem, očerňovali ji jako nechutný mravní kompromis, odbývali ji jako cosi, na co lidé raději ani nemyslí.

Jenže v ZO se opravdu snažili myslet na všechno a jejich Mozky byly prý ještě cyničtější, nemorálnější a výrazněji záluďnější než ty, které tvořily Kontakt; stroje bez iluzí, které se hrdě hlásily k tomu, že přemýšlejí o všem myslitelném až do

nejvyšších krajností. Proto se objevily otrávené předpovědi, že přesně tohle se stane. Ze ZO bude vyvrhel, otloukánek, z jeho pověsti bude žláza, která bude absorbovat jed ve vědomí Kultury. Horza však hádal, že někdo jako Balveda to nemá o nic lehčí jen proto, že to vše ví. Kultuřané nemají moc žaludek na to, aby jimi všichni pohrdali, tím spíš, když jde o jejich spoluobčany, a úkol té ženy je dost těžký i bez dodatečného břemene vědomí, že pro svou vlastní stranu je ještě větším vyvrhelem než pro nepřítel.

„Na tom nesejde, Balvedo,“ řekl a protáhl se. Procvičil si pod kombinézou ztuhlá ramena, prsty si přičísl řídké, světle nažloutlé vlasy. „Nejspíš se to vyřeší samo od sebe.“

Balveda se otráveně zasmála. „Svatá pravda...“ Zavrtěla hlavou.

„Každopádně díky,“ řekl jí.

„Za co?“

„Myslím, že jsi právě posílila moji víru v konečný výsledek téhle války.“

„Prostě jdi pryč, Horzo.“ Balveda si vzdychla a zadívala se na podlahu.

Horza by se jí rád dotkl, pocuchal jí krátké černé vlasy nebo ji štípl do bledé tváře, ale tušil, že by ji tím jen ještě víc vyvedl z míry. Hořkost porážky znal až příliš dobře na to, aby se mu chtělo ten pocit zhoršovat někomu, kdo je koneckonců poctivý a úctyhodný soupeř. Došel ke dveřím, oslovil strážného za nimi a ten ho pustil ven.

„Á, Bora Horza,“ řekl Xoralundra, když se člověk vynořil ze dveří cely. Querl k němu krácel po lodní chodbě. Strážný před celou se viditelně narovnal a smetl si nějaké neviditelné smítko z pušky. „Jak se má náš host?“

„Moc spokojená není. Vyměnili jsme si pár argumentů a myslím, že jsem vyhrál na body.“ Horza se ušklíbl. Xoralundra se u něj zastavil a sklopil k němu zraky.

„Hmm. No, leda by sis svá vítězství raději užíval ve vakuu, navrhuji, aby sis příště, až za bojové pohotovosti odejdeš z mojí kajuty, vzal s sebou...“

Další slovo už Horza neslyšel. Rozeřval se lodní alarm.

Idirský poplašný signál se na válečných lodích i jinde skládá z čehosi, co zní jako série velice řezavých výbuchů. Je to zesílená obdoba tepu idirského srdce a vyvinula se ze signálu, který Idirané používali, aby varovali ostatní ve stádě nebo kmeni už několik tisíc let před tím, než si opatřili civilizaci; vytváří jej hrudní záklopka, vlastně evoluční pozůstatek po třetí paži.

Horza si připlácl dlaně na uši a snažil se ten úděsný hluk zadržet. Cítil rázové vlny v prsou a v kombinéze rozepnuté u krku. Cítil, jak ho něco chytilo a přitisklo na přepážku. Až tehdy si uvědomil, že zavřel oči. Chvilíčku měl pocit, že ho nezachránili, nedostali z té stěny žumpové cely, že tohle je okamžik jeho smrti a všechno ostatní byl jen podivný barvitý sen. Otevřel oči a zjistil, že se upřeně dívá na keratinový rypák querla Xoralundry, který s ním zběsile třásl – a který mu to dořekl hodně nahlas do tváře, jen co lodní alarm utichl a nahradilo ho jen bolestně silné kvílení: „PŘILBU!“

„A do prdele!“ řekl Horza.

Xoralundra ho pustil na palubu, honem se otočil a máchnutím ruky shrábl ze země utíkajícího medžela, který se snažil dostat kolem něj. „Hej, ty!“ zahulákal Xoralundra. „Jsem zvěd-otec a querl flotily,“ zařval šestinohému tvorovi do obličje a cloumal jím před svou kombinézou. „Okamžitě půjdeš do mojí kajuty a přineseš malou přilbu, která leží u nouzového průchodu na levoboku. Co nejrychleji. Tento rozkaz je nadřazený všem ostatním a nelze ho odvolat. Běž!“ Hodil medžela správným směrem. Ten dopadl a už utíkal.

Xoralundra zvedl vlastní přilbu z pozice na zadních závěsech a pak otevřel hledí. Působil dojmem, že se chystá něco říct Horzovi, ale reproduktor v přilbě zapraskal a promlu-

vil a querlův výraz se změnil. Tišší zvuk ustal a už zbylo jen neustávající kvílení poplachu. „Ta loď Kultury se schovávala v povrchových vrstvách slunce téhle soustavy,“ prohlásil pak Xoralundra trpce a spíš sám k sobě než k Horzovi.

„Ve slunci?“ Horza tomu nechtěl věřit. Ohlédl se po dveřích cely, jako kdyby za to kdovíjak mohla Balveda. „Ti šmejdi jsou nějak čím dál tím chytřejší.“

„Ano,“ odsekl querl a pak se rychle otočil na jedné noze. „Pojď za mnou, člověče.“ Horza mu vyhověl a vyrazil za starým Idiřanem klusem, jenže pak do něj vrazil, protože obří postava se na místě zarazila. Horza se díval na širokou tmavou nelidskou tvář, které se otočila dozadu a zadívala se na idirského vojáka, který pořád strnule stál u dveří cely. Pak se Xoralundrovi na obličej objevil výraz, který si Horza neuměl vyložit. „Strážný,“ řekl querl nijak hlasitě. Pěšák s laserovou puškou se otočil. „Zabij tu ženu.“

Xoralundra oddusál po chodbě. Horza chvilku stál, nejprve se díval za rychle mizejícím querlem, potom si prohlížel strážného, jak si kontroluje pušku, poroučí dveřím cely, ať se otevrou, a vchází dovnitř. Nato člověk vyběhl po chodbě za starým Idiřanem.

„Querle!“ vyrazil zajíkově medžel, smykem zastavil vedle vzduchotěsného průchodu a přilbu podržel před sebou. Xoralundra mu ji vytrhl a honem ji upevnil Horzovi na hlavu.

„V průchodu najdeš warpové přídavné zařízení,“ řekl Idiřan Horzovi. „Zmiz co nejdál odsud. Flotila tu bude zhruba za devět standardních hodin. Asi nebudeš muset sám dělat nic; kombinéza povolá pomoc na šifrované IFF frekvenci. Já...“ Xoralundra nedořekl, protože křížník sebou škubl vpřed. Ozvala se hlasitá rána a Horzovi rázová vlna podrazila nohy – zato Idiřan se na své trojnožce stěží hnul. Medžel, který mu doběhl pro přilbu, štěkl a úder ho srazil Xoralundrovi pod nohy. Idiřan

vyrazil nadávku a odkopl ho; medžel odběhl. Křížník sebou znovu škulb a rozječely se další alarmy. Horza cítil spáleninu. Odkudsi shora se ozývala zmatená směska zvuků, snad hlasy Idiřanů, ale možná i tlumené exploze. „Já se také pokusím uniknout,“ dořekl Xoralundra. „Bůh s tebou, člověče.“

Než stačil Horza cokoli říct, Idiřan mu srazil hledí dolů a strčil ho do průlezu. Dveře se zabouchly. Křížník se prudce zazmítal a Horzou to praštilo o jednu stěnu. Zoufale se rozhlížel po tom kruhovém prostůrku a hledal warpové zařízení, pak je uviděl, chvílku s ním zápolil a potom je odepjal od nástěnných magnetů. Upevnil si je zezadu na kombinézu.

„Připraven?“ ozval se mu nějaký hlas v uchu.

Horza nadskočil a pak řekl: „Ano! Ano! Do toho!“

Vzduchotěsný průchod se neotevíral konvenčně; otočil se dokola a vyvrhl ho do kosmu a on se otáčel a letěl pryč od plochého kotouče křížníku v titěrné galaxii ledových částecek. Rozhlížel se po lodi Kultury, ale pak se napomenul, ať nechá těch hloupostí; nejspíš je několik biliónů kilometrů odsud. Až tak se moderní válečnictví rozžehnal s jakýmikoli lidskými měřítky. Můžete drtit a ničit z nepředstavitelných dálek, likvidovat planety z míst mimo jejich soustavu a ze vzdálenosti celých světelných let přimět hvězdy, aby se proměnily v novy... a ani tak nemusíte mít přesnější představu, s kým to vlastně bojujete.

S poslední myšlenkou na Balvedu Horza natáhl ruku, našel ovládací držadlo masivní warpové jednotky, stiskl ta pravá tlačítka a pak se díval, jak se hvězdy kolem něj krouťí a křiví; přístroj jej i s jeho kombinézou vymrštil pryč od napadené idirské kosmické lodi.

Chvílku si hrál s komunikačním přístrojem na zápěstí a snažil se zachytit signály z *Ruky Boží 137*, ale všude jen samý šum. Kombinéza promluvila jen jednou, řekla „Warpová jed-

notka/stav dobití/zpola vyčerpáno.“ Horza mohl warpovou jednotku sledovat na drobné obrazovce uvnitř přílby.

Rozpomněl se, že Idiřané před vstupem do warpu odříkají nějakou modlitbu k jejich Bohu. Jednou byl s Xoralundrou na lodi, která právě warpovala, a querl nedal jinak, než že i Chameleon musí tu modlitbu odříkat. Horza namítal, že pro něj to nic neznamená; nejenže idirský Bůh jde zcela mimo jeho osobní přesvědčení, navíc sama modlitba je v nějakém mrtvém idirském jazyce, kterému nerozumí. Dostalo se mu poměrně chladného vysvětlení, že důležité je to jako gesto. Od někoho, koho Idiřané berou v zásadě jako zvíře (jejich výraz pro humanoidy se v nejlepším případě dal přeložit jako „bioautomaty“), se požaduje jen oddané chování; co on cítí a co on si myslí, je bezvýznamné. A když se Horza zeptal, co jeho nesmrtelná duše, Xoralundra se zasmál. Bylo to poprvé a jedinkrát, kdy Horza od starého válečníka něco podobného zažil. Kdo to kdy slyšel, aby smrtelné tělo mělo nesmrtelnou duši?

Když byl warpový přístroj téměř vybitý, Horza jej vypnul. Kolem zase byly vidět hvězdy. Nastavil ovládání přístroje a pak jej od sebe odhodil. Rozloučili se, on letěl pomalu jedním směrem, přístroj svištěl pryč jiným; pak zmizel, protože ovládání ho znovu zapnulo tak, aby použil zbylou energii a zavedl kohokoli, kdo by se ho snažil stopovat, špatným směrem.

Postupně se vydýchal; nějaký čas dýchal hodně rychle a namáhavě, teď ale dech i tep záměrně zpomaloval. Přivykal kombinéze, zkoušel její funkce a schopnosti. Voněla novotou a připadala mu nová i na dotyk a taky měl dojem, že je vyrobená na Rairchu. Kosmické kombinézy z Rairchu jsou prý jedny z nejlepších. Lidi tvrdí, že Kultura vyrábí ještě lepší, ale lidi tvrdí, že v Kultuře se dělá lepší všechno, a přitom Kultura prohrává. Horza zkontroloval vestavené lasery a hledal skrytou pistoli, o níž věděl, že by tu měla být. Konečně ji našel, byla maskovaná jako součást pláště na levém předloktí; malá plazmová pistole.

Měl sto chutí na něco vystřelit, ale tady není na co mířit. Vrátil ji zpátky.

Založil si paže přes vyboulená prsa a rozhlížel se. Všude samé hvězdy. Neměl ani ponětí, která patří k Sorpenu. Takže lodě Kultury se dokážou schovávat ve fotosférách hvězd, to se podívejme. A Mozek – třebaže zoufalý a na útěku – dokáže proskočit dnem gravitační studny? Možná čeká Idiřany těžší práce, než čekali. Jsou to válečníci od přírody, mají zkušenosti a kuráž a celá jejich společnost je zařízená na neustálý konflikt. Jenže Kultura, ta zdánlivě rozpolcená, anarchická, hédonistická, dekadentní směska víceméně lidských druhů, ze které se věčně rojí a odlétají různé lidské skupiny, anebo která takové skupiny absorbuje, už proti nim bojuje téměř čtyři roky a nejeví nejmenší známky ochoty se vzdát nebo třeba jen dospět ke kompromisu.

Všichni čekali, že půjde nanejvýš o krátký a omezený odpor, který potrvá jen tak dlouho, aby se neřeklo, jenže se z toho vyvinulo energické válečné úsilí. Navzdory tomu, co předpovídali akademici a odborníci, počáteční porážky a několik prvních megamasakrů Kulturou neotřáslo a nepřimělo ji k ústupu, zděšenou nad válečnými krutostmi, ale pyšnou nad tím, že dovedla nasadit kolektivní život tam, kde obvykle kolektivně jen řečnila. Jenže Kultura místo toho jen stále ustupovala a ustupovala, připravovala se, nabírala obrátky a plánovala. Horza byl přesvědčen, že za tím vším jsou Mozky.

Nedokázal uvěřit, že by obyčejní občané Kultury opravdu chtěli válku, ať už hlasují jakkoli. Mají svou komunistickou Utopii. Jsou změkčilí a rozmazlení a zhýčkaní a evangelizační materialismus sekce Kontaktu jim dopřává *dobrého díla* konejšícího svědomí. Co by ještě chtěli? Válčit určitě napadlo Mozky; je to součást jejich klinického nutkání vyčistit galaxii, přimět ji, aby běhala podle úhledných, efektivních pravidel, bez plýtvání, nespravedlnosti a utrpení. Ti hlupáci z Kultury

nechápu, že jednou Mozky taky napadne, jakým neefektivním plýtváním jsou pro Kulturu samotní lidé.

Horza použil k navigaci vnitřní gyroskopy kombinézy, prohlédl si hvězdnou oblohu do poslední části a položil si otázku, kde v té prázdnotě poseté světelnými flíčky zuří bitvy a umírají miliardy tvorů, kde se Kultura pořád drží a kde na ni dorážejí idirské válečné flotily. Kombinéza kolem něj velice tiše bzučela a cvakala a syčela: precizní, poslušná, uklidňující.

Najednou sebou trhla a bez varování jej vyrovnala; až mu zacvakaly zuby. Nějaký zvuk nepříjemně připomínající kolizní alarm mu surově zatrylkoval v jednom uchu a pak Horza koutkem oka zahlédl, jak se rozsvítila mikroobrazovka uvnitř přilby, poblíž levé líce, a objevil se červený hologram.

„Cíl/zachycení/radar,“ řekla kombinéza. „Blíží se/sílí.“

3. TURBULENCE V ČISTÉM VZDUCHU

„Cože!“ zařval Horza.

„Cíl/zachy-“ začala kombinéza znovu.

„Zavři hubu!“ hulákal Horza, začal mlátit do ovládacích prvků na zápěstním panelu, kroutil se sem a tam a propátrával okolní tmu. Musí existovat nějaký způsob, jak přimět průhledový displej uvnitř přilby, aby mu ukázal, odkud signály přicházejí, jenže on neměl dost času se s kombinézou úplně obeznámit a nemohl najít správné tlačítko. Pak mu došlo, že nejspíš se stačí prostě zeptat. „Kombinézo, dej mi na průhled informace o zdroji přenosu!“

V horním levém koutě hledí zaplanulo světlo. Otáčel se a nakláněl, dokud se blikající červená tečka nedostala na průhledný povrch. Znovu stiskl na zápěstí několik tlačítek a kombinéza se syčením vyprázdnila plyn z trysek na podrážkách a vyslala ho pryč pod zhruba jedním g. Kromě pocitu tíhy jako by se nic neměnilo, ale rudé světlo na chvíli zhaslo a potom se znovu objevilo. Zanádal. Kombinéza řekla:

„Cíl/zachycení...“

„Já vím,“ přerušil ji Horza. Odepjal plazmovou pistolí od paže a připravil lasery. Kromě toho vypnul i trysky. Kdo ví, co to po něm jde, ale pochyboval, že by tomu dokázal utéct. Zase ztratil tíhu. Na hledí dál poblikávalo to drobné červené světlo. Sledoval vnitřní obrazovky. Zdroj přenosu se přibližoval po eliptické

dráze v reálném prostoru rychlostí asi 0,01 r.s. Radar byl nízkofrekvenční a nijak zvlášť výkonný – příliš zaostalá technika na to, aby patřila Kultuře nebo Idiřanům. Pověděl kombinéze, ať průhledový displej vypne, na spodní části hledí navolil zvětšovače, zapojil je a zamířil tam, odkud přicházely signály radaru. Doppler signálu, který stále zobrazovala jedna malá vnitřní obrazovka přilby, oznamoval, že neznámý zdroj vysílání zpomaluje. Že by ho chtěli spíš vyzvednout než rozstřílet?

V zorném poli zvětšovače se něco matně zalesklo. Radar se vypnul. Už to bylo hodně blízko. Ucítil, jak mu vyschlo v ústech, ruce se mu v těžkých rukavicích kombinézy začaly třást. Obraz ve zvětšovačích jako by ve tmě explodoval, on pak zobrazení znovu odsunul do horní části přilby a díval se do hvězdného pole a inkoustově černé tmy. Něco se prohnalo jeho zorným polem, něco sytě černého, hnalo se to naprosto tiše přes hvězdné pozadí. Dloubl do tlačítka, které zapínalo jehlový radar kombinézy, snažil se rozeznat tvar, který kolem něj prolétal a stínil hvězdy; jenže dost nezacílil, takže neměl jak zjistit, jak je to blízko a jak to je velké. Ztratilo se mu to v prostorech mezi hvězdami, ale pak tma před ním zaplála. Usoudil, že se to obrací. No ovšem, najednou tu zase byl radarový pulz.

„Cí-“

„Ticho,“ řekl Horza a podíval se, jestli je plazmová zbraň funkční. Tmavý obrys se zvětšoval, byl téměř přímo před ním. Hvězdy kolem něj se zakymácely a zjasněly zvětšujícím efektem nepřesně adjustovaného warpmotoru v neutrálním režimu. Horza se díval, jak se obrys blíží. Radar se znovu vypnul. On zapnul ten svůj a jehlový paprsek propátrával plavidlo před ním. Výsledný obraz si zablikal a zase zhasl na vnitřní obrazovce a on si jej prohlédl; kombinéza přestala syčet a bzuchet a hvězdy začaly tmavnout.

„Tah/efektor/zá... sah...“ řekla kombinéza a Horza ztratil vládu nad vlastním tělem i vědomí.

Měl pod sebou něco tvrdého. Bolela ho hlava. Nemohl se rozpomenout, kde je a co tu vlastně dělá. Pamatoval si jen vlastní jméno. Bora Horza Gobuchul, Chameleon z asteroidu Heibohre, poslední dobou zaměstnanec Idiranů při jejich svaté válce proti Kultuře. Ale jak to souvisí s bolestí v lebce a s tím tvrdým studeným kovem pod tváří?

Dostal co proto. Pořád nic neviděl a neslyšel a necítil, ale věděl, že se stalo něco vážného, téměř fatálního. Pokoušel se rozpomenout, co se dělo. Kde byl posledně? Co dělal?

Ruka Boží 137! S tou vzpomínkou mu poskočilo srdce. Musí odtamtud pryč! Kde má přilbu? Proč ho opustil Xoralundra? Tak kde je ten pitomý medžel s jeho přilbou? *Pomoc!*

Zjistil, že se nemůže hýbat.

Každopádně není na palubě *Ruky Boží 137* ani žádné jiné idirské lodě. Paluba je tvrdá a studená, pokud to tedy je paluba, a vzduch voní jinak. A už slyšel, jak někdo mluví. Pořád ale nic neviděl. Nevěděl, jestli má oči otevřené a je slepý, anebo jestli je má zavřené a nemůže je otevřít. Snažil se zvednout ruce k obličejí a zjistit to, ale nic se nechtělo pohnout.

Hlasy byly lidské. Bylo jich několik. Mluvily jazykem Kultury, marainem, ale to mnoho neznamenal; posledních několik tisíciletí se stal naprosto běžným jako druhý jazyk po celé galaxii. Horza jím mluvil a rozuměl mu, i když jej nepoužil už od... no, vlastně jen od té doby, kdy mluvil s Balvedou, ale předtím hodně dlouho ne. Chudák Balveda. Ale tihle lidé si něco brebentí a on nerozumí ani slovu. Pokusil se pohnout víčky a nakonec něco ucítil. Pořád neměl moc jasno v tom, kde je.

Všechna ta tma... pak se mu vybavilo, že snad byl v kombinéze a nějaký hlas mu vykládal o nějakých cílech nebo tak cosi. Otřeseně si uvědomil, že jej buď zajali, anebo zachránili. Nechal pokusů otevřít oči a usilovně se soustředil na snahu